

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unitatea

REDACTOR
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Florile Crucii

(+). Catastihul eroilor credinței înregistrează două nume noi: a cuviosului ieromonah Dominic din cinul Pasioniștilor, și a Maicii Ana M. Javouhey, călugărița misionară. Primul a fost trecut de Preafer. Părinte dela Roma între Venerabilii Bisericii lui Hristos la 16 Maiu c., iar cuvioasa monahie Ana la 27 Maiu c., — două odrasle din caserice familii strănești.

1. Ven. Dominic s'a născut la 22 Iunie 1792 în Viterbo, din părinții Iosif Barberi și Antonia M. Pacelli. Rămas în curând orfan de amândouă părinții, ajunge la casa unui unchiu după mamă, care-l pune la lucrul câmpului. În mândărire intră la vârsta de 22 de ani. Atunci începe să învețe cu tot deadinsul carte. Și învață așa de bine că, ca la trei ani după juruințele călugărești, poate fi hirotonit preot. Ca atare e trimis în Belgia să înființeze cea dintâiu casă a tagmei, iar de aci în Anglia. Cât a avut de muncit și de suferit fiul s. Pavel dela Cruce în țara lui Albion! Dar cu răbdarea pentru Hristos a biruit toate greutățile. Și de unde la început era bănuț și rău văzut de anglicani, după câțiva ani de apostolie a ajuns să fie venerat și iubit chiar și de cei ce nu cu mult înainte, pe când nu-l cunoșteau mai de aproape, nu-l puteau suferi. Mai mult: o mulțime dintre admiratorii săi anglicani au îmbrățișat crezul Romei, între cari și celebrul Newman dela univ. din Oxford, cel care mai târziu avea să fie unul dintre cei mai iluștri cardinali romani. — Sluga Domnului s'a stins din viață la 27 August 1849, pe buze cu cuvintele: Fiat voluntas tua!

2. Ven. Ana M. Javouhey a văzut lumina zilei la 10 Noembrie 1779 în Jallange (Franța), ca al cincilea dintre cele zece vlăstare ale căminului părințesc. Trece și ea prin prăpădul mării revoluții franceze, rămânând însă neclătită pe calea sufletului. La vârsta de 15 ani, într-o vreme când urgia stăpânuirii fără de Dumnezeu căuta săvârșitorii altarelor să-iucidă, dânsa avea curajul și priceperea să creieze ascunzători pentru preoți, și să le facă posibilă astfel celebrarea sf. liturghii; să cerceteze bolnavii pentru a-i pregăti spre o moarte creștinească; ba își știe face vreme și pentru a învăța băieți și copile cum să se pregătească de prima sfântă împărțășanie. La 1798 deschide chiar o școală în toată regula. Cel de sus o menise: însă pentru ceva mai mult. Și dânsa asculta glasul Părintelui. Se face călugăriță, lângă S. Ioana A. Thouré. Dar nu rămâne aci. Dumnezeu voia altceva cu ea: voia s'o facă înființătoare de nou ordin de călugărițe. Ceeace se și întâmplă la 1807, când pune temelii tagmei de monahii puse sub scutul S. Iosif, logodnicul Pururea Fecioarei. Noua formație s'a răspândit repede în Indiile Orientale, insulele Pacificului, Africa și America. Înființătoarea colindă Senegalul și alte ținuturi savare, făcând bine pretutindenea. Cea mai mare parte a vieții și-a petrecut-o însă în Guyana franceză. Sute și mii de bieți sclavi, negri și negre, au simțit bunătatea de inimă a acestei călugărițe care se întrepunea pentru osândiți, împăca pe cei certaji, refăcea căminuri familiare distruse, deschidea școale, purta grija de leproși; te măcina în slujba tuturor. Pentru ca să fie înțelesă în fel și formă de cei cărora le stricase lărgul cu sclavii și de o seamă de invidioși fără conștiință. — Întru odihna de veci a intrat la 28 Iulie 1851, în Paris.

Lemnul Crucii odrăsește și el în cuprinsul Bisericii Domnului. Și sunt de priveală oamenilor și ingerilor rodurile lui. Acum ca și în trecut, și în viitor, în veci de veci.

Danii ce ar fi binevenite

— Un gând în legătură cu una din preocupările zilei —

de pr. Ioan Oniga

Adevărat, e mai fericit lucru a da decât a lua. O știm aceasta din S. Scriptură unde, de nenumărate ori, se recomandă milostenia. Ba chiar și din mamona nedreptății ni-se dă sfatul să ne facem prietenii pe calea dărniciilor. Și tot Cartea Sfântă e aceea care ferește mult pe cel ce dă fără să mai aștepte înapoierea daniei.

Adevărat și aceea că neamul nostru e profund creștin. Ființa românească e în așa măsură îmbibată de creștinism, încât a încerca să separe românul de creștin înseamnă a atenta la însăși existența lui. E numai firesc deci ca românul să fie milostiv. Cum firesc este ca aceasta latură a sufletului său să fie cunoscută și de multă lume folosită. Unii chiar abuzează de ea. Mă gândesc la mulțimea de cerșitori cari numai la cerșit nu sunt avizați și de cari te poticnești la tot pasul. Și nici nu mă duc cu mintea la mărunțelii de toate zilele, ci la cerșitoria cu lustrulală, care se practică sistematic, pe fel de fel de titluri bine sunătoare. Care dintre cinstiții cetitori n'a fost asaltat de indivizi, cu ori fără cărți cu peceți oficioase, să ajute la ridicarea cutărei școale, cutărei biserici, case culturale, monument național, clădire județeană, bust, ori mai știu eu ce, ca de cei cari îți dovedesc cu hârtil c'au fost năpăstuiți de grindină, de foc, de apă, de secetă, de boală în vite, ș. a., nici să nu mai pomeuească?

Nu trag la îndoială că multe din aceste cereri sunt îndreptățite. Și cine poate da, bine face dând și pentru scopurile menționate. Dar totuși cred că mai bine ar face toți cei cu dare da mână dacă ar întări fortărețele spiritului, cum sunt și cum vor fi la noi mănăstirile. Mai ales cele de bărbați. Călugării sunt și vor fi în toată vremea cel mai bunii prieteni ai preoșilor din pastorație. Exerciții spirituale, misiuni populare, tipărituri creștinești lefline și alte căi, multe, monahale, toate duc la întărirea și luminarea sufletului, și toate contribuie și la creșterea prestigiului preoșimii. Prestigiu, de atâtea ori scârșat tocmai de cei ce le solicită mila banului.

Cazul devine așa: Fiind preotul în slujba Celui ce a propovăduit mai mult ca oricine mila cu vorba și cu fapta, — și sunt multe aceste cereri — spre preot se îndreaptă în primul rând. Știm însă cum stă preotul: om cu familie, prost plătit, cu venite, adesea, nule. De unde să poată mulțumi pe toți câți îi cer ajutorul material? Vor fi ei și solicitanții cari vor înțelege acest lucru. Mulți însă nu-l vor înțelege. De aci cârtiri, vorbe de rău, propagandă ostilă. Faptul nu e nou, nici necunoscut. Și câtă parte au în crearea atmosferei dușmă-

noase preoșimii solicitorii nesatisfăcuți numai Cel de sus ar putea-o șpanei!

Ne trebuie biserici, școale, case culturale, monumente, busturi. Ne trebuie o preoșime cu prestigiu. Dar până să înțelegă statul și să-și îndeplinească după cuviință datoria de a contribui la susținerea materială a preoșimii de așa, încât aceasta să-și poată împlini demn îndatoririle milostivirii trupesti după cum pretinde aceasta și prestigiul preoșesc, până atunci cei cu dare de mână contribuie, cât mai larg, la înzestrarea mănăstirilor și fie siguri că în forma aceasta contribuie indirect, dar efectiv, la înălțarea prestigiului preoșesc, întru cât călugării sunt cel mai valoroși creatori de atmosferă senină și de stimă pentru preoșime. — Ce fericit întâmplaș ar fi cel ce, prin danile lor, ar face cu puțință Părinților Basiliani cari se vor așeza la Obreja să ridice cât mai în grabă, pe temelile ce sunt deja, o frumoasă și încăpătoare casă de exerciții spirituale pentru cler și pentru mireni!

Istoria unei convertiri. Nu de mult — așa cetim în *Vita Ecclesiae* (15. 6. 37) — s'a slujit la Londra o sf. liturghie funebră pentru fostul mare industriaș *Stephen Taprelle Holland*. O gazetă engleză a ținut să reamintescă, din acest prilej, calea puțin obișnuită a convertirii lui S. T. Holland la catolicism. — Face s'o cunoaștem și noi.

Numitul St. T. Holland avea, în biroul său din Londra, un tânăr catolic angajat în calitate de comisionar. Într-o zi acest tânăr se prezintă la patron și-l cere permisia pentru a putea asculta sf. liturghie. Cererea i-a fost împlinită. Dar după câțiva timp tânărul a venit din nou cu aceeaș rugămintă. Faptul i-a bătut la ochi lui Holland și l-a intrigat: se duce într'adevăr la biserică tânărul acesta, ori totul e numai un pretext pentru te miri ce escapade?

S'a îngrijit deci să fie supravegheat. Dar s'a convins repede că feciorandru se ducea de fapt la biserică. Și atunci a început să-l tenteze ideea: ce-o fi liturghia? Că nu era în clar cu această „problemă”. L-a luat deci la întrebări pe subordonatul său, după ce mai întâi i-a permis să meargă la sf. liturghie de câte ori va crede asta de a sa datorință și necesitate spirituală. Firește că pretinzând să-și ceară totdeauna îngăduință în prealabil.

Într-o zi tânărul arată șefului său o carte de rugăciuni. Acesta a luat cartea. A citit-o și a recitit-o. Impresiile făcute asupra lui de citirea acestei cărți au fost pe cât de revelatoare, pe atât și de hotărâtoare: s'a făcut catolic, după pregătirile necesare.

In calitate de fiu al bisericii romane S. T. Holland a făcut o mulțime de daruri însemnate pentru operele sociale-caritative și bisericesti catolice. Intre altele a zidit o biserică și a contribuit în măsură largă la ridicarea catedralei catolice din Westminster.

Preoții — informatori agricoli. Guvernul s'a simțit îndemnat să caute a avea în toate comunele informatori agricoli cât mai conștiencioși și cât mai cu tragere de inimă pentru progresul satelor. S'a gândit deci în primul rând la preoții satelor, pe cari li rogă să accepte a face pe informatorii statistici ai chestiunii. Pentru deplină orientare dăm și noi adresa ce s'a trimis în cauză mai marilor bisericesti prin Ministerul cultelor, din partea Ministerului de Interne, Institutul Central de Statistică:

Avem onoare a vă aduce la cunoștință, că *Institutul Central de Statistică* pentru investigațiunile privitoare la producția agricolă, prețurile produselor agricole și alte probleme similare, a hotărât să-și formeze un cadru de *informatori onorifici*, alcătuit din persoane cari au legături directe cu procesul de producție și desfacere a produselor agricole,

In consecință, vă rugăm să binevoiți a dispune să ni-se comunice de către parohiile rurale, numele persoanelor cari ar consimți să furnizeze benevol, Institutului Central de Statistică, informațiunile privitoare la producțiunea agricolă. Ar fi de dorit ca în fiecare sat să avem cel puțin câte un informator.

In alcătuirea listelor se vor înscrie preoții de preferință agricultori, însă indiferent de suprafața ce o cultivă și de ramura de producție agricolă: cerealiară, horticolă, viticolă etc.

In dreptul fiecărui informator se va specifica: numele și pronumele, adresa exactă, întinderea cultivată, ocupațiunea principală, problemele statistice agricole unde poate fi folosit ca informator (producțiunea agricolă, cerealiară, horticolă, viticolă, culturi speciale, producția animală, prețurile produselor agricole, etc.), domeniul la care se vor referi informațiunile (gospodărie proprie, comunală, regiune), fără ca informatorul să fie nevoit să recurgă la cercetări suplimentare, care i-ar stânjeni ocupațiunile sale obișnuite.

Toată corespondența se va face pe imprimatele Institutului Central de Statistică, scutită de franco, astfel că Informatorul nu va trebui să suporte nici o chel-

tuală. Informatorii vor primi în mod gratuit unele publicațiuni ale Institutului Central de Statistică.

Nu ne îndoiim că preoții care vor fi rugați să accepte a face pe informatorii Ministerului, își vor ține de plăcută datorie să accepte onoarea ce li-se face, căutând a-l ajuta, după puteri, la opera ce ținde la ameliorarea condițiilor de viață a satelor.

Bicentenarul Blajului. In cadre modeste — excesiv și aproape vinovat de modeste — s'a serbat bicentenarul Blajului. Pașine mărimi au fost de față. S'a uitat pe seamă, cât datorăm Blajului, ce zestre bătrână culturală a trecut atâtor generații de intelectuali români pe nesimțite!

Orașul întemeiat de marele vlădică Iuochentie Micu, a fost un neîntrerupt foc sacru pentru cultura românească, irradiind irezistibil până în tăcutele cămine țărănești din adâncul văilor și codrilor. Dacă s'ar face o numărătoare de sămănători ai științei și culturii, trimiși de Blaj în 200 ani în toate ținuturile românismului, s'ar vedea roadele neprețuite împărțite cu mână largă tuturor. Vrem să știm totul într'o bună zi.

Poate că publicarea splendidelor conferințe rostite în fiecare Duminică, timp de vre-o două luni, în Blaj, ne-ar ajuta să ne dăm seama de sinteza valorilor spirituale întruchipate de Blaj. — O așteptăm. („*Soc. de Măine*”. Trim. Maiu 1937).

Orașele unirei

de I. U. Soricu

Strălăul ne-au poreclit cu numele de *Ține-Minte*. Pe vremuri am fost pe cale de a schimbă porecla în renume. Am ținut minte și binele și răul și din mijlocul poporului nostru s'au ridicat eroi, cari le-au plătit pe amândouă.

Dacă astăzi ar căuta cine-va să ne dea un nume care să se potrivească apucăturilor noastre, ar trebui să ne spună: *Uită, uită-l-ar*

răul. Și aceasta ar putea s'o facă numai având față de noi foarte multă bunăvoință. Căci, în caz contrar, s'ar găsi chiar între zicalele noastre nume mult mai puțin măgulitoare.

Astăzi, ar zice un bătrân bun de glorie: *Românul ține minte ca să albă ce uită*. Nici un popor nu ia atâta de ușor, cum luăm noi, de ce fapt, orice eveniment, orice crez, orice program, orice acțiune. Și firește, tot ce este povit superficial se uită repede. Suntem oameni cari uită lucrurile grave ca și nimicurile — aceeaș ușurință.

Se uită la noi legăturile de prietenie, și gândul de răsplată. Se uită datoritiile și datoritiile. Se uită amăgirile ca și adevărurile. Se uită binele ca și răul. Se uită eroii ca și Efialții, se uită bucuria ca și dăruirea.

Numai așa se poate explica faptul că noi debitanții de minciuni, afărării și demagogii au o carieră destul de strălucită și relativ lungă în ce privește durata. La noi s'au uitat de mult contractele oneroase, pușugurile de botșorol cutărui ipochimen. Colectivitatea n'a manifestat nici odată desconsiderațiunea pentru indivizii cari, umblând cu miera, s'au lins prea cu lăcomie pe degete.

S'au uitat șnapanii ca și mucenicii. S'au uitat profitorii ca și orfanii și văduvele. Dacă există răsleși cari pretind să nu se bucure de cuvântul dat, să nu se uite legături cari s'au fost, aceștia vor îngroșa rândul decepționaților.

Am avut un ideal. Cu jertfe și cu dăruiri crâncene ni l-am realizat. Ce sărbătoare a fost pentru sufletul românesc știrea că la Chișinău s'a hotărât Unirea Basarabiei cu patria noastră! Știrea că la Cernăuți, Bucovina s'a afișat parte integrantă din pământul românesc. Știrea că la Alba-Iulia neamul românesc s'a declarat unit și pe vecie înfrățit cu cel de din sânger.

Cât-va timp numele acestor orașe au fost turat pe buzele tuturor, apoi interese de ordine diferite le-au lăsat tot mai mult acoperite de colbul uitărei. Soarta Iașului generat la 1859 le-a așteptat pe toate: Marea tală!

Foiața „Unirii”

Const. Brâncoveanu — Inoc. Micu

Am luat parte la sărbătorirea Blajului și cu scrisul și cu prezența. In „*Țara Noastră*” din 22 Maiu a. c. am scris despre importanța Unirii dela 1700, și despre importanța întemeierii Blajului dela 1737, — iar in 24 Iunie a. c. am fost și eu între mille de foști elevi, cari și-au descoperit capetele și și-au plecat genunchii in fața așezămintelor culturale din Blaj.

Cu prilejul serbărilor s'a pomenit numai despre plecarea marelui vlădic Inocențiu Micu Clain dela Făgăraș, dar s'a trecut peste cei cinci ani petrecuți de energicul luptător la Făgăraș. Făgărașul a fost nedreptățit și a fost nedreptățită vechia catedrală episcopescă, Biserica lui Brâncoveanu, dela Făgăraș.

In viața lui Inocențiu Micu Clain e de o enormă importanță petrecerea lui la Făgăraș și cei cinci ani petrecuți aici sunt anii, cari l-au format și l-au întărit pe vajnicul luptător.

Era tânăr vlădicul Inocențiu, când a venit la Făgăraș. Abia părăsise băncile școlii. Avea știință de carte mai multă decât alții, avea o voință de fier și o nemărginită dragoste față de neamul său împilat. Crescut la casa părintască din apropierea Sibiului, vedea belșugul și privilegiile, de cari se bucurau Sașii și vedea toată mizeria, tot năcazul și nevoia, in care se sbăteau Românii. Trecut prin școli, alături de fiii Sașilor, ai Ungurilor și Securilor,

vedea deosebirea cea mare între fiii celor trei națiuni privilegiate și fiul unei modeste familii române. Și-a dat apoi seamă, că drepturile și privilegiile făgăduite de împărat cu prilejul Unirii cu Roma, au rămas literă moartă din cauza opoziției, pe care o făcea uniunea celor trei națiuni și patru religii, stăpâne pe bunul și belșugul vechiului pământ românesc. Toate acestea apăsau greu asupra sufletului tinărului vlădic. Și de bună seamă el întreba cu smerenie pe Domnul și Ocrotitorul tuturor oamenilor: „Cum, Doamne, noi cei mai vechi și mai numeroși locuitori ai Ardealului, să fim cel mai înjosii și mai nedreptății oameni de pe fața pământului?” Și adeseori se va fi rugat în genunchi înaintea altarului lui Brâncoveanu: „Arată-mi mie, Doamne, calea, pe care volu merge... Fă-mi, Doamne, cunoscute căile Tale”. Și Domnul i-a arătat calea,

Doi factori au înrăurit mai mult asupra tinărului vlădic și l-au format și întărit pe neînfricatul luptător, împingându-l până la exil și mucenicie. Acești doi factori sunt: Constantin Brâncoveanu și boierii din Țara Oltului.

Dar Brâncoveanu era mort, vești zice. Chiar pentru că era mort și a murit așa, cum a murit, a intrat adânc în sufletul marelui vlădic. De multeori morții ne vorbesc mai mult și mai la inimă decât cei vii. Biserica din Făgăraș, zidită cu toată cheltuiala sa de Domnul și oblăduitorul Țării Românești, Constantin Brâncoveanu, la 1697, cum spune frumoasa și bine conservata inscripție de deasupra intrării aducea aminte de viața și mai cu seamă de tragicul sfârșit al marelui Domn. In această

inscripție se spune, că s'a făcut biserica în zecelea an al domniei lui Brâncoveanu. Că Iorga vede în indicația anului domniei, că Brâncoveanu se socotia domn și al țării și al gărașului, cum au fost înaintașii săi până către sfârșitul veacului XV-lea. Acum, după moartea grozavă a lui Brâncoveanu și a fiilor săi, începe să se infiripeze legenda, pe care o cântă Românii de pretutindeni și cavintele:

*Facă Dumnezeu ce-o vrea,
Nu mă las de legea mea
Să știți că a murit creștin
Brâncoveanu Constantin...*

erau rupte din sufletul poporului românesc. Poporul vorbea cu admirație de marele domn și aici in Făgăraș până azi poporul încă pare că clopotele dela Biserica Brâncoveanu spun in glasul lor de aramă.

*Brâncoveanu Constantin,
Boier vechiu și Domn creștin...*

Acestea i le aducea aminte tinărului vlădic Inocențiu altarul bisericii, la care el a intrat. Și de bună seamă își zicea adeseori: „Dacă marele ctitor a renunțat la domnie, la avere și chiar și la viața lui și a fiilor săi, pentru să rămână român și creștin, pentru ce să nu pornesc și eu lupta pentru poporul creștin român al Ardealului, care e cel mai chinat și cel mai sărac popor din țară, deși e cel mai vechiu și cel mai numeros popor al Ardealului”. Pilda marelui Domn era grăitoare și atrăgătoare.

Boierii din Țara Oltului aveau o mândrie și glorioasă tradiție. Ei erau urmașii vechilor boieri ai domnilor munteni, stăpânitori ai Țării

vieței, Ultearea, și-a arătat și de data aceasta atotcovârșitoarea-i putere. Ca și *Blajul*, unde mai întâi s'a strigat: *Ne unim cu Țara*, toate aceste centre în care a strălucit odată soarele credinței, au fost zi de zi înlăturate din sfera preocupărilor. Nu ofereau posibilități de tanpliment, ba dimpotrivă așteptau să se facă pentru ridicarea lor cheltuieli.

Și așa am ajuns astăzi să vedem cu durere că în orașele unirei spiritul românesc este mai puțin prețuit, că din punct de vedere al vieții economice românești nici nu pot fi luate în seamă. Chișinăul, Iașul, Cernăuțul sunt orașe complet acaparate de elemente străine de neamul nostru. Proprietatea, comerțul, industria, toate izvoarele de venit sunt în mâinile altora. Bunurilor de aici „streinii le dăce belșugul”. Nici orașul dela poalele munților ce poartă aur în sânul lui, nici Alba-Iulia lui Simeon Ștefan, a lui Horea și-a sutelor de mil cari au îngenuchiat pe locul de osândă al martirilor, n'ar însemna din punct de vedere românesc prea mult, dacă n'am avea falange de plugari și mici meseriași cari în piept năvalei streinilor mult mai bine armași în lupta pentru viață.

Blajul a fost părăsit cu totul în îmbăscăla unei vieți de provincie. Tot ce a dat acest târgușor, toată lumina, tot entuziasmul, toată credința ce a sămănat-o în suflete n'au însemnat nimica pentru oamenii vremurilor nouă. *Blajul* este localitatea pentru care nu s'a făcut nimica. Parcă în el ar fi fost un cuib de dușmani ai vieții noastre. Pentru oamenii noi trecutul n'a avut nici un ecou. Chemările marilor figuri culturale răsună și azi în pustiu.

După douăzeci de ani dela rostirea cuvântului sfânt, ne rotim ochii în largile hotare ale Țării întregite, căutăm să identificăm locurile unde s'au aprins mai întâi luminile credinței. Și le găsim. Dar triste și instreinate. Chișinău, Cernăuți. Parcă și așteaptă un nou Cârlova

să le prindă în versuri de elegie năpăstuirea: O ziduri întristate, o monument slăvit!..

Căci suntem din neamul cărula pe vremuri i-s'a dat porecla de *Ține Minte*. Și vrem să dovedim că s'au schimbat vremurile și ne-am schimbat și noi...*)

Omagiu Blajului. Artista română, cunoscută peste țări și mări, *Agatha Bărsescu*, a trimis d. prof. Frollo, dir. »Farului Nou«, o scrisoare omagială pentru *Blajul* în sărbătoare. O reținem și noi.

»Cred că numele meu — așa sună scrisoarea — nu vă este cu totul necunoscut și de aceea îmi permit a vă face o rugămintă.

Am citit în »Farul Nou«, la care sunt abonată, despre *Marea Serbare dela Blaj*, și nu aș voi ca tocmai eu, care am o așa mare dragoste pentru orașul *Blaj*, unde am jucat și am găsit un așa mare entuziasm, nu aș voi să lipsesc de a transmite cel puțin toate călduroasele mele felicitări. Din nefericire nu pot veni în persoană cum aș fi dorit din tot sufletul, de aceea vă rog pe D-voastră, mult stimată D-le Prof. Frollo, a arăta în numele meu, fie prin *Farul Nou* sau alt mijloc care credeți D-Voastră mai bun și nimerit, Onor. Comitet al Serbărilor, felicitările mele cât se poate de sincere și călduroase, dorind, din adâncul sufletului meu, *Blajului* noroc, prosperitate și o viață nemuritoare.

Nou episcop militar. Armata își are episcopul său, ales și numit în persoana P. C. Sale arhimandritul *Partenie Ciopron* dela mitropolia Iașilor. Noul episcop a luat parte la marile războaie și a fost rănit în luptele dela Oituz. Și mai trebuie să spunem și aceea că e un preot de o corectitudine morală și națională inexcipientabilă.

*) Acest lăminat articol a apărut în revista »Parlamentul Românesc« (Nr. 235—39) de unde îl reproducem. (N. R.)

Știri mărunte

Distincție binemeritată. Venerabila matronă, care este dna *Elena V. Albini* din *Zlatna*, la propunerea mitropoliei blăjene, a fost decorată de M. S. Regele Carol II cu medalia »Meritul Cultural« în gradul de cavalier. Această distincție i-s'a predat de păr. V. Urzică, protopopul nostru din *Alba-Iulia*, în ziua de 4 Iulie c., în biserica unită a *Zlatnei*, în cadre religioase mișcătoare. Au vorbit cu acest prilej păr. protopop *Urzică*, dna *Victoria Bogdan*, viceprezidenta *Reuniunii Mariane* din loc, și păr. *Iosif Bogdan*, reliefând cu toții că rar s'a dat o distincție așa bine meritată ca cea dată dnei *Elena V. Albini*, binefăcătoarea atâtor năpăstuiți de pe *Valea Ampoiului* și mâna larg deschisă pentru biserica noastră din *Zlatna* și pentru altele.

Pelerinajul dela Bixad. Ca și în anii trecuți, de praznicul SS. apostoli *Petru și Pavel* din acest an, la s. mănăstire din *Bixad* a avut loc un pelerinaj de o afluență extraordinară. Numărul credincioșilor veniți aci din mari depărtări (inclusiv eparhiile învecinate) trece peste 10.000. Ca de obicei, în fruntea pelerinilor a fost P. S. *Alexandru* al *Maramureșului* care, la liturghia arhierescă, a cuvântat mulțimilor cucernice, mănecând din cuvintele Mântuitorului: N'am venit să aduc pace pe pământ... (Mt. 10, 34).

Congres catolic la Brașov. Catoicii de rit latin de dincoace de *Carpați* s'au întrunit, în zilele de 29—29 Iunie c., în congres cu P. S. *Vorbuchner* dela *Alba-Iulia* în frunte. Secția presei, a medicilor, a congregației mariane, a femeilor; secția socială, pedagogică ș. a., au desbătut, în ședințele lor, o seamă de probleme de mare însemnătate. Așa s'au luat măsuri de luptă împotriva crâșmei, a ciomăgeli și a sistemului de un copil. Procesiunea religioasă aranjată din acest prilej a fost o manifestație dintre cele mai impunătoare.

gărașului, „boierii Domniei mele“ al lui *Mircea Bătrânu* și ai urmașilor săi, boierii, cari cu *Ștefan Mallat* au voit să întemeieze principatul românesc al *Ardealului*, boierii, cari au primit cu însuflețire pe *Mihailu Viteazul*. — Boierii aceștia fâgărășeni au ridicat pe scaunul vlădicesc al *Ardealului* pe antecesorul lui *Inocențiu*, pe *Ioan Giurgiu Patachi*, care era gata să-și verse și sângele pentru scumpa lui nașione română. Boierii aceștia au săltat de bucurie, când scaunul vlădicesc s'a mutat în mijlocul lor și acum, când tinărul vlădic *Inocențiu* a descins în orașul descălecătorilor de țară, ei s'au strâns cu însuflețire în jurul lui și au tors mai departe firul întrerupt de moartea timpurie a învățatului *Patachi*. Ce planuri frumoase au ținut noul vlădic și boierii Țării Oltului! Cât de bine se va fi simțit *Inocențiu* între acești oameni cu tradiții atât de glorioase!

Incurajat de boierii, pe cari apoi i-a pomenit în vorbirile lui din dieta ardeleană, înspirat și atras de pilda lui *Brâncoveanu*, la altarul bisericii marelui *Domn*, și-a făurit el programul măreț, cu care a pornit luptele politice-naționale, în numele „întregii nașioni române“ din *Ardeal*, cum cu atâta mândrie încălta în cererile lui. Nu se putea o mai frumoasă dovadă de recunoștință față de *Constantin Brâncoveanu* decât cea dată de *Inocențiu*, când din umbra altarului brâncovenesc a pornit lupta de deșteptare și de emancipare a poporului românesc. Sufletul lui *Brâncoveanu* de bună seamă a tresălit de bucurie, când a văzut gândurile și planurile frumoase ale slujitorului altarului său.

Încă începând din 1732 și-a pus în aplicare programul și când — după cinci ani — a descins în fața castelului princiar dela *Blaj*, vlădicul *Inocențiu* era oțelit în lupte grele și sta în fața dușmanilor seculari ca un stejar puternic în fața furtunii.

Aceste gânduri îmi vin în minte în legătură cu serbările dela *Blaj* și în legătură cu articolul „Nașionul papal și ctitoria lui *Constantin Brâncoveanu*“ din „*Telegraful român*“ (Nr. 26 din 6 Iunie 1937). Organul oficial al Mitropoliei din *Sibiu* scrie, că „*Sf. Părinte*“ și-a trimis „vechilul“ să inspecteze *Făgărașul* și vorbește de „bale papale și mioape și imorale“ și de „rușinea și imoralitatea actului, prin care *Făgărașul* a intrat în titulatura mitropolitului unit, căci acest act a constat în răpirea acestei biserici dela destinația, ce i-a dat-o ctitorul“. Câtă răutate și câtă necuviință se cuprind în articolul amintit! A vorbi astfel de trimisul celei mai mari Biserici creștine, a Bisericii, pe care *Alexandru* o numește „stea divină“ și a vorbi astfel de Mitropolia unită, arată lipsa celui mai elementar bun simț.

Recunoaștem. Au fost lupte mari în trecut. S'au făcut și nedreptăți: Biserici și averile lor și-au schimbat de multeori stăpâni, nu numai la noi, ci în întreaga *Europa*. Dar nu-i admisibil ca azi, în veacul acesta lăminat, un organ al unei mitropolii creștine să vorbească în astfel de termeni despre o altă biserică creștină. Intrucât privește ctitoria din *Făgăraș* a lui *Brâncoveanu*, fie liniștiți contrații dela *Sibiu*, că memoria lui *Brâncoveanu* e păstrată cu sfințenie, pentru sufletul lui se fac slujbe în limba românească, după rânduelile Bisericii

răsăritene, iar prin faptul, că la altarul acestei biserici a slujit cel mai mare vlădic, pe care l-a avut poporul românesc și aici s'a făurit programul luptelor politice-naționale, cari ne-au dat deșteptarea conștiinței naționale și ne-au dus la unirea politică a tuturor *Românilor*, sufletul marelui ctitor e deplin mulțumit de rezultatul „răpirii“ acestei biserici.

Dacă de această ctitorie e legată înfișarea unei idei mari și frumoase, a cărei realizare a însemnat întemeierea *României* întregite, ar fi timpul să înțeleagă și redactorii „*Telegrafului*“, că nu mai trebuie zgândărite patimile confesionale, ci ar trebui să muncim pentru consolidarea acelei realizări. Martiriul lui *Brâncoveanu* și martiriul lui *Inocențiu Micu Ciain*, cari se împletesc așa de minunat în jurul aceleiași idei, ne îndeamnă la unire sufletească și la muncă frățiască pentru idealul urmărit de cei doi mucenici, ale căror spirite planează deasupra frumoasei ctitorii brâncovenesti dela *Făgăraș*. Aceste suflete mari din lăcașul nemuririi, unde nu e pizmă, nici răutate și nici o patimă, își întind brațele către *Blaj* și *Sibiu* și binecuvântând ne zic tuturor: „Pace vouă“, îndemnându-ne la muncă frățiască și la rugăciune creștinească. Înțeleagă toți glasul, ce vine din morminte, și mulțumind lui *Dumnezeu* pentru binele de care ne-a învrednicit, să ne străduim întru conservarea și consolidarea frumoasei moșteniri.

Octavian Popa

Citiți și răspândiți „UNIREA“

Conferențe religioase. În zilele de 26—29 Iunie c., pâr. *Iosif Pop* din Galtiu, la invitarea Reuniunii Mariane din *Gurghiu*, a ținut aci o serie de conferințe religioase. Intelectualii din localitate s'au prezentat la toate conferințele în număr complex împreună cu multă altă lume. Asemenea și la mărturisiri și cuminecări cei dintâi au fost intelectualii. Doamnele și domnișoarele din Reuniune fac, din parte-le, un minunat apostolat printre credincioși, stăruint pentru cuminecări dese și răspândind mulțime de cărți bune.

Locale. Dumineca viitoare, a patra după Rusalii, va *predica* în catedrală pâr. *Ioan Vultur*, iar de praznicul S. Ilie pâr. *O. Modorcea*, ambii profesori la liceul de băieți.

Săptămâna aceasta asociația preotească »*S. Nichita de Remesianana*« și-a ținut *exercițiile spirituale* conduse de pâr. *Irineu Merloz*, asumpționist dela Beiuș. Au participat la ele 28 de membri ai numitei asociații.

Comemorarea dela Gârbou. Săptămâna trecută, într'o însuflețire de nedescris, s'a făcut, la *Gârboul Someșului*, comemorarea răscoalei, de acum 500 de ani, răscoală condusă de *Pavăl Lungu* dela Voivodeni și tovarășii de iobăgie, români și unguri. S'au rostit, după parastasul și cuvântul pâr. *Gavril Deac*, o seamă de cuvântări evocatoare de cele trecute vremi și cu aluzii la zilele noastre. (Dr. *V. Munteanu*, inițiatorul și organizatorul mișcării; *C. Radocea*, *I. Popov*, *Dr. Micșa*, țăranul *Tudor Sabău*, ș. a.).

Jugoslavia și Vaticanul. Dintr'o informație a agenției »*Rador*« aflăm că, în 8 Iulie c., premierul jugoslav *Stoiadinovici* a făcut o amplă expunere în comitetul pentru concordat, subliniind că în Jugoslavia nu se poate face decât o singură politică: aceea a *deplinei egalități de drepturi*. A pus la punct apoi afirmația că prin concordat s'ar acorda bisericii catolice o situație privilegiată când adevărul e că, prin statutul din 1929, biserica ortodoxă a primit privilegiul de cari alte confesiuni nu se bucură. Totodată d. *Stoiadinovici* a respins insinuația că prin concordat guvernul ar pune biserica ortodoxă într'o situație inferioară față de catolicism.

Constatare dureroasă. În ultimul nr. al *Buletinului demografic* al României, organul oficial al Institutului general de statistică, d. *Sabin Mănuilă* semnaleză date statistice de-a dreptul alarmante asupra mișcării populației din țara noastră. »Mortalitatea — spune d. *Mănuilă* — este ușor oscilatoare, cu tendința de stabilizare la nivelul de 20 la mia de locuitori: cea mai înaltă proporție ce se înregistrează astăzi în Europa«. — Dureros de întristător record.

Lucru de necrezut. Și totuși s'a întâmplat. Anume: în zilele de 22—23 Iunie și 1 Iulie c., avut loc, la Ministerul afacerilor străine, un examen pentru obținerea gradului de atașat de legațiune. Și ceeace-i de necrezut e faptul că, după cum scriu gazetele, lista noilor admiși în cariera diplomatică cuprinde numai nume românești și nici un nume grecesc, cum era până acum. — Din parte-ne înregistrăm cu plăcere, în legătură cu acest fapt, intrarea în cariera diplomatică a d. *Dr. Liviu C. Pop*, fiul marelui luptător naționalist *Ștefan C. Pop*, care s'a clasat al doilea între 72 candidați.

Biserica ortodoxă maramureșană va fi alipită mitropoliei din Bucovina? După știri ce au răsbătut în presă credincioși ortodocși din Sighet, în fruntea cărora stau intelectualii din localitate, au făcut un apel către Patriarhia din București și mitropolia din Sibiu și Cernăuți, precum și către Sf. Sinod, cerând să aprobe alipirea parohiilor ortodoxe din Maramureș la mitropolia Cernăuților. O delegație, formată din fruntași ai ortodoxiei maramureșene

se va prezenta în acest scop și părintelui mitropolit *Visarion* al Cernăuților.

Spre știre. Anunțăm din nou pe cei interesați că în zilele de 14—18 Iulie c. se vor ține *exercițiile spirituale* pentru absolvenți de-ai școlii Normale de băieți din Blaj, seriile 1932—1938. (Pr. *Liviu Chinezu*).

Târgul de Mostre dela Viena din toamna a. 1937. Termenul Târgului de Mostre dela Viena, din ioina a. 1937, care se ține, ca întotdeauna, îndată după încheierea celui dela Leipzig, s'a fixat pentru timpul dela 5 până la 12 Septembrie.

Dela Congregațiile Mariane a Școalelor secundare de fete din Blaj.

A v i z

Toate absolventele Școalelor secundare de fete din Blaj cari au făcut parte din Congregații Mariane de la Institutul Recunoștinții, pe această cale sunt invitate cu toată căldura să iie parte la *cursul de execuții spirituale* care se vor ține din 22—25 Iulie a. crt. la Institutul Recunoștinții din Blaj. Inceputul va fi în 22 Iulie la ora 6 d. m.

Conducătorii Congregațiilor:
Preot *Augustin Ciungan* Preot *Leon Sârbu*

P. S. On. Domni preoți cari au absolvente în parohie, sunt rugați să binevoiască a le anunța.

Liceul român unit de fete din Blaj

Nr. 699—1936.

Aviz școlar

1. Inscriserea în oricare clasă a liceului se face în baza unei cereri, timbrată cu 8 Lei și 1 Leu aviație, înaintată Direcțiunii liceului cel mai târziu până la 31 August. Acestea cereri se scriu de părinții sau reprezentanții legali ai elevelor. Cererile netimbrate, precum și acelea cari nu vor fi prezentate la timp, nu se vor lua în considerare.

Elevete cari cer pentru primadată înscrierea în liceul nostru, vor alătura la cerere următoarele acte: a) *extras de naștere* dela matriculantul civil; b) *act de botez* dela preot; c) *act de cetățenie*; d) *certificat de revaccinare*; e) *copia matricolă* din anul școlar premergător (certificat de studii).

Elevete cari au urmat anul trecut la noi, vor alătura la cerer *numai avizul școlar* primit la sfârșitul anului. *Direct-Repetentele* însă nu sunt obligate să facă cereri de înscriere, având să plătească și o taxă specială de 500 Lei.

Fără documentele specificate mai sus, cererile de înscriere nu se luă în considerare.

2. În casa I se vor înscrie elevete cari prezintă certificat de terminarea alor 4 clase primare și la 1 Septembrie a anului curent au vârsta de cel puțin 10 ani impliniți și cel mult 13 ani. Inscriserea în această clasă atârână și dela rezultatul *examenului de admitere*, care se ține în localul școlii, în ziua de 6—7 Septembrie. Tot atunci se vor ține și examenele de adm. în cl. V-a. (În caz că acest termen se schimbă, părinții interesați vor fi avizați).

Examenele de admitere în cl. I constau din probe scrise în limba română și matematică, din materiile cl. IV primare. La limba română și examen oral. Taxa examenului 80 Lei.

3. Celelalte examene se țin în zilele următoare:

- particulare și diferență*, în 1—8 Septembrie;
- corigență* 4—5 Septembrie;
- bacalaureat*, 20 Septembrie.

La toate acestea examene elevete se anunță în scris, cu cerere timbrată în regulă până la 31 August.

4. *Inscriserea definitivă și plățirea taxelor*

se face în zilele de 7 și 8 Septembrie. Părinții sau corespondenții autorizați ai elevelor sunt obligați să se prezinte personal cu elevete.

Taxele școlare sunt:

a) *curs inferior*, cl. I—IV: înscrierea 300 Lei, taxa de construcție 200 Lei, frecvența 1500 Lei. Total 2000 Lei.

b) *curs superior*, cl. V—VIII: înscrierea 300 Lei, taxa de construcție 200 Lei, frecvența 1700 Lei. Total 2200 Lei.

În clasele extrabugetare se plătește o prapataxă de 1000 Lei.

Taxele de înscriere, construcție și jumătate din taxa de frecvență se plătesc deodată la înscriere. Rata II din frecvență se plătește cel mai târziu la 1 Februarie 1938.

Elevete de altă confesiune, minoritare, plătesc taxe speciale.

Eventualele restanțe din anul școlar precedent, se plătesc înainte de înscriere. Până la achitarea integrală a restanțelor, înscrierea nu se face.

5. Toate elevete sunt obligate să aibă *uniforma școlară*, cu număr de ordine la braț. Elevete din cl. I sunt obligate să-și confecționeze uniforma în timp de o lună dela începerea cursurilor.

6. Pentru *primirea în internat* se face cerere specială, care se va adresa Preaveniturului Cosistor Arhiepiscopesc în Blaj, până la 25 August. La această cerere se va alătura normal certificat medical că eleva este sănătoasă. Primirea în internat este condiționată de primirea în școală.

7. Părinții sau tutorii elevelor nu pot angaja *cvartire în oraș*, fără aprobarea Direcțiunii. Un tablou al gazdelor aprobate, se va afișa pe tabla de publicațiuni a liceului.

8. Cursurile încep în dimineața zilei de 9 Septembrie ora 8 dim. după invocarea Sf. Spirit.

Direcțiunea

Liceul Comercial român unit de fete — Blaj

Nr. 424—1936.

Condiții de primire

1. Primirea în școală se face în baza unei cereri, timbrată cu 8 Lei și 1 Leu aviație care se va adresa Direcțiunii până la 31 August 1937. *Cererea de înscriere* se scrie de părintele sau corespondenții lor, cu arătarea profesiei și a locuinței. Cereri trebuie să prezinte și elevete cari au urmat anul școlar trecut la noi, alăturând numai avizul școlar, primit la sfârșitul anului.

La cerere se va anexa avizul școlar de pe clasa inferioară acelu în care cere înscrierea. Direcțiunea n'are nici un obligament față de elevete cari au urmat anul școlar 1936/37 la noi și nu a trimis la timp cererile pentru înscriere pe anul școlar 1937/38. Cererile netimbrate nu se vor lua în considerare.

Elevete cari cer pentru primadată primirea în școala noastră, vor alătura la cerere următoarele acte: a) *extras de naștere* dela matriculantul civil; b) *certificat de botez* dela preot; c) *certificat de cetățenie*; d) *certificat de revaccinare*; e) *certificat școlar*.

Repetentele încă sunt obligate să prezinte cerere de înscriere, având să plătească o taxă specială de 500 Lei.

2. În clasa I a liceului comercial, se primesc elevete cari au terminat patru clase primare. Elevete cursului supra-primar și secundar inferior se pot înscrie în clasa corespondentă a gimnaziului comercial, în urma examenului de diferență.

În anul școlar 1937—38 la școala noastră va funcționa și cl. II a liceului comercial.

urmând ca școala să se completeze, cu cl. III—IV, consecutiv, în anii următori.

3. *In cl. V-a de liceu comercial* (fosta cl. I a școlii comerciale superioare) se primesc eleve cari au terminat patru clase de liceu teoretic sau de altă școală echivalentă. Inscriserea în această clasă se face în baza unui examen de admitere, după normele ce se vor stabili de Minister. Examenul se ține la începutul lunii Septembrie. Părinții elevelor interesate vor fi avizați.

În cl. VI—VIII a liceului comercial au drept de înscriere elevele fostelor școli comerciale superioare cari au promovat cl. I—III ale școlii amintite (Ord. 83.715—1936 a Direcțiunii Inv. Profesional).

4. *Examenul de corigență*, integrale și de diferență se țin în ziua de 4—5 Septembrie, cu începere de la ora 9 dimineața.

5. *Examenul de admitere* în cl. V-a se țin la 7—8 Sept.

6. *Examenul de admitere* în cl. I se va ține la 7—8 Sept. în cazul când se vor înscrie peste 50 eleve.

7. *Examenul particular*, integrale, de diferență se țin de la 1—8 Sept.

8. Pentru *înscrierea definitivă* elevele se vor prezenta, însoțite de părinți, în zilele de 7—8 Septembrie și vor plăti la Direcțiune următoarele taxe:

a) *curs inferior* (cl. I—IV): înscrierea 300 Lei; taxa de construcție 200 Lei; frecvența 1500 Lei. Total 2000 Lei.

b) *curs superior* (cl. V—VIII): înscrierea 300 Lei; taxa de construcție 200 Lei, frecvența 1500 Lei. Total 2000.

Taxele de înscriere, construcție și jumătate din taxa de frecvență (didactru) se plătesc deodată, la înscriere. De la taxele de înscriere și construcție nu se dau scutiri nimănui. Scutiri de didactru se dau după trimestrul I (în Februarie) și pot beneficia numai elevele cu media generală cel puțin 7,50 și purtarea morală nota 9. Rata II din didactru se plătește cel mai târziu până la 1 Februarie 1937.

9. Pentru *primirea în internat*, se face cerere specială, care se adresează Preavenentului Consistor Arhiepiscopesc în Blaj și se trimite până la 25 August. Amănunte se găsesc în prospectul internatului.

10. Părinții sau tutorii elevelor nu pot angaja cvartire în oraș, pentru fiicele lor, fără aprobarea Direcțiunii.

8. *Cursurile încep* în ziua de 9 Septembrie ora 8 dimineața, după invocarea Sf. Spirit. Examenul de bacalaureat în 20 Sept.

DIRECȚIUNEA.

Școala Normală română unită de fete, Blaj

Condiții de primire

La școala Normală de fete, Blaj pe anul 1937—1938

In clasa IV Normală vor fi primite eleve cari au reușit la examenul de clasa III liceu, gimnaz sau școala normală de fete și au media cel puțin 7. Acele eleve cari nu vor avea această medie nu sunt admise la examenul de admitere. Examen de admitere în cl. IV-a se face în cazul când numărul concurenților va întrece numărul admis de On. Minister.

Inscrierea se fac până la 31 August a. c. la Direcțiunea Școlii Normale de fete, cu cerere timbrată.

Cererile de înscriere vor fi semnate de reprezentantul legal al candidatei, cu arătarea profesiei și locuința subscrisorului.

La cerere se vor anexa:

1. Extrasul de naștere și botez.
2. Act de vaccinare.

3. Certificat dela primăriei, prin care se dovedește că e fiica unui cetățean român.

4. Certificat de studii din toate clasele anterioare. Purtarea candidatelor, notificată în în certificatul de studii, va fi cel puțin „bună”.

Elevele schieape, gângave sau cu alt defect fizic, nu pot fi primite, (Cap. XXI, art. 452).

In clasa V-a normală. În acest an se vor primi eleve și în această clasă. În locurile vacante vor fi primite eleve cari au făcut examenul de admitere și au reușit, cel puțin cu media 7 conform ordinul Ministerial.

Examenul de corigență și de admitere se țin în 7 Septembrie dimineața la ora 8. Elevele cari vor întârzia dela această dată nu vor putea fi examinate fără aprobarea superioară a acestei direcțiuni.

Inscrierile se fac în 7 și 8 Septembrie, iar cursurile încep în ziua de 9 Septembrie dimineața, la ora 8, deci în 8 Sept. seara fiecare elevă să fie în institut.

Neprezentarea la sus numita oră aduce cu sine sancțiuni: ca ore nemotivate și altele.

Taxe școlare: Lei 200. — Taxă de înscriere; Lei 200 — taxă de construcție; Lei 1500 — taxă de frecvență; Lei 100 — pentru stricăciuni și medic. Total 2000 Lei. Taxele se achită: la înscriere Lei 1500 — iar la întoarcerea din vacanța Crăciunului Lei 500 —. Pentru minoritari taxă dublă.

Uniformele de gală precum și pelerina normalistelor se va confecționa de către direcțiunea școlii — asemenea și șorțurile negre, gulerășele, halatele pentru horticultură și gospodărie.

Deci nici o elevă nu are voie să-și facă în particular uniforme. Asemenea numerele matriculare pe uniformă vor fi confecționate în școală. Costul tuturor uniformelor e de Lei 3500. (3 șorțuri: albă, neagră, griș, cu accesoriile, 4 gulerășe și o bonetă, 1 fustă de stofă guvrată 1 pelerină de postav, 1 bluză lungă). Conform ordinului ministerial în vigoare o elevă intrată într-o școală secundară, nu poate purta nici în vacanțe (Crăciun, paști și vacanța mare) o altă îmbrăcăminte afară de uniformă, confecționată de școală și provăzută cu numărul de ordine. — În caz de neconformare se vor aplica sancțiuni.

Părinții prin aceste dispoziții sunt scutiți de alte multe spese reclamate cu confecționare altor rochii și suplimente particulare precum și a paltonului și pardisului, înlocuite prin pelerină.

În puterea legii în vigoare (Cap. XXI, art. 442) nici o elevă nu poate fi înscrisă la Școala Normală decât ca elevă a internatului. „Școlile Normale sunt internate”. (Cap. XXI, art. 242). În anii trecuți elevele cari aveau părinți în localitate au fost primite ca eleve externe. În anul școlar actual nici acestea nu vor fi înscrise din partea direcțiunii.

Elevele școlii noastre normale vor fi în „Internatul școlii secundare române unite din Blaj” ale cărui condiții de primire se publică separat din partea Direcțiunii acelui internat.

DIRECȚIUNEA

Internatul școlii secundare române unite de fete din Blaj

Condiții de primire

In internatul școlii secundare române unite de fete din Blaj (Liceu, Școala Normală, Liceu comercial și Curs primar) pentru anul școlar 1937—38, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Taxa de întreținere pe întreg anul școlar 1937—38: Lei 12.000 — din cari Lei 500 taxă de instalare.

Această taxă se va plăti în trei (3) rate și anume: a) Lei 4500 — cu ocazia intrării în internat; b) Lei 4500 — la reîntoarcerea din vacanța Crăciunului; c) Lei 3000 la reîntoarcerea din vacanța Paștilor.

2. Elevele vor aduce cu sine următoarele efecte: 1 saltea (lungă 1'80 m., lată 0'90 m.), 1 pernă, o plapomă de lână, 1 plapomă de vară, schimb dublu pentru pat, 1 covetură, albă pentru pot, 4 cămăși de zi, 4 cămăși de noapte, 12 batiste, 3 fuste de pichet și 3 de vară, 4 perechi pantaloni, 2 șorțuri de glott cu mâneci, 4 gulerășe albe pt. șorț, 2 perechi ghete de piele, 1 pereche pantofi negri, 1 pereche galoși, 1 costum de baie, 1 halat larg pentru dormitor, palton de iarnă, 1 pardisiu negru, 1 broboadă de lână, 2 perechi mănuși, 1 neagră, 1 albă; asemenea fiecare normalistă trebuie să-și aducă vioară neapărat, 4 prosoape și un ștergar pentru bucătărie. Întrucât nu va prezenta ștergar de bucătărie, i-se va reține un prosop la preluarea inventarului, și fiecare elevă internă donă kg. de lână spălată scărmanată cu preferință de culoare albă (care rămâne internatului), perii de ghete, 1 casetă complet aranjată pentru toaletă (cu săpun, perle și praf de dinți), 1 cutie cu ace de cusut, de siguranță, ață albă și neagră, de cârpit ciorapi.

Fiecare elevă va prezenta 20 buc. bandaje într'un săculeț de pânză. Contrar, internatul i-le va pune imediat la dispoziție pe spesele elevului respective. Deasemenea și hârtie igienică.

Fiecare elevă este datoră să-și poarte uniforma prescrisă atât în zile comune, cât și în dumineci și sărbători.

Elevele normaliste nu-și vor putea confecționa uniformele de gală, de cursuri, de gospodărie și de horticultură decât numai la cusătorese angajate și supravegiate de direcțiune. Elevele normaliste sunt obligate a purta pelerină confecționată de Direcțiune.

Pentru anul școlar 1937—38 elevele claselor VII și VIII sunt scutite de a purta pelerina. Costul uniformelor face Lei 3500 care este a se achita cel mai târziu până în 20 Decembrie 1937.

Deodată cu rezoluția de primire, până în 31 Aug. c., i-se va trimite fiecărei eleve un număr. Acest număr va fi cusut la loc bine vizibil, pe toate lucrurile ce le aduce cu sine respectiva elevă. Pentru obiectele nenumerizate, ori cari nu sunt cuprinse în prospect și de obiectele ce le are eleva la sine, răspunde personal și Direcțiunea Internatului nu-și asumă nici o răspundere. Fiecare bucată de rufă va fi marcată așa, ca, împăturată fiind, să fie numărul bine vizibil. Nu-i voie să aducă elevele cu sine cărți, romane, reviste, broșuri, decât cele prescrise în programa școlii, nici metode de pian și vioară, afară de cele prescrise de profesor. Aflăte astfel de cărți la eleve se vor confiscă, precum și pudra, alflia, parfumurile, etc.

3. *Ținem să amintim, că Internatul este prevăzut cu instalațiile de încălzire centrală, conductă de apă, baie comună, infirmerie, dormitoare și sale de zi*, toate în condițiile cele mai igienice, și că nu numai conducerea și supravegherea, dar întreg serviciul de internat este împlinit numai de membrele Congregației de Surori.

4. În internat se poate lua instrucție de pian și vioară, ore de exercițiu, despre ale căror rezultat la finea anului școlar se va da examen în internat, — iar lună de lună se face examen de materialul parcurs în aceea lună fiind obligată fiecare elevă de a avea preparată o piesă de salon pe din afară de acel examen lunar.

a) Instrucție de 1/2 oră tot la 2 zile, cu

exercițiu zilnic de o oră, cu taxă de lei 2500 la an.

b) Cursuri de vloată se pot face în următoarele condiții: instrucție de 1/2 oră, pe săptămână de 2 ori, și exercițiu zilnic de 1 oră taxa anuală Lei 1800.

c) Cursuri de franceză (gramatică, conversație, literatură franceză) cu lei 1500 — având 4 ore la săptămână.

5. Spre orientare comunicăm aici câteva puncte din Regulamentul Internatului:

„Elevii sunt datoare, necondiționat și fără nici o excepție, să observe orarul zilnic și ordinea internă a Institutului.

Fete logodite nu pot fi eleve ale Internatului. Elevelor le este cu desăvârșire interzis să poarte halbe cu mâneci scurte, decoltate ori scurte. Toate elevele sunt datoare să-și poarte părul simplu, potrivit unei eleve de școală.

Correspondența elevelor va fi riguros controlată. Ele vor scrie regulat părinților în fiecare săptămână odată iar în fiecare lună este obligată prin plic timbrat să-și trimită fișa de conduită lunară, dată de Direcțiune. Correspondența de prisos cu prietenii și cunoscutele este interzisă. Asemenea este interzisă, și se pedepsește cu eliminare din internat, orice corespondență secretă, respective expediată fără știrea superiorității. Pachete nu pot primi elevele decât conținând îmbrăcăminte sau rețevite școlare. Direcțiunea nu răspunde de banii trimiși prin pachete. Alimentele se înapoiază, sau se distribuie colegelor de clasă, fără nici o excepție, nefiind nevoie de alimente străine. Internatul dă hrană suficientă, la dorința părinților și supra-alimentație, cu o cotă redusă.

Cercetarea elevelor în internat se poate face de două ori pe săptămână, joia, între orele 14—16, și Duminica, între orele 14—17, însă numai din partea părinților. Elevii nu pot ieși din internat decât cu tata și cu mama lor, sau cu tutorul. Altă persoană nu le poate scoate decât dacă are act scris către Direcțiunea Internatului din partea părinților sau a tutorului. Eleva nu va putea merge în familie în oraș decât însoțită de stăpâna sau stăpânul casei, iar nici de cam nu însoțită de servitoarea casei, sau de vre-o colegă, asemenea și întoarcerea din familie la Institut.

Elevii, cari doresc să petreacă vacanța de Crăciun și de Paști în familie, nu pot pleca din internat decât însoțite de părinți, ori de o persoană împuternicită din partea părinților, prin scrisoare adresată Direcțiunii Internatului din vreme. În cazuri de tot rare vor putea pleca singure dacă aceasta o cer părinții în scris dela Direcțiune și-și asumă Dănișii toată răspunderea. Altfel eleva va fi însoțită în călătorie de o persoană de încredere a Internatului, pe spesele părinților. Elevii pot sosi în internat noaptea fără anunț special numai de 3 ori pe an: în ajunul zilei de început de școală, după fiecare vacanță. Iar dacă vor sosi în alte nopți atunci sunt obligate să anunțe direcțiunea internatului telegrafic sau telefonic.

În cursul anului școlar nu se dă voie elevelor să se depărteze de internat la avize telefonice sau telegrafice. Elevii rămase rețevite sau corigente precum și acele cari au terminat capacitatea sau bacalaureatul sunt obligate ca cu proximitatea să părăsească localitatea. Dacă motive de forță majoră rețin eleva pentru cel mai scurt timp în Institut, îi este strict interzis de a ieși fără voia Direcțiunii în oraș deși absolventă fiind totuși o obligă regulamentul Internatului cu toată rigoarea. În caz de neconformare, eleva respectivă va fi escortată din oraș cu poliția.

6. Cererile de primire se vor adresa și trimite Prea Venerabilului Consistor Arhiepiscop-

pesc din Blaj până cel mai târziu în 25 August 1937. În cerere părinții vor declara că cunosc și că vor observa toate condițiile de mai sus. La cerere se va alătura: Certificat medical, și un plic provădit cu adresa exactă și cu marca postală cuvenită, pentru trimiterea recomandată a rezoluției.

Se primesc în Internat și copile de clase primare.

Blaj, la 5 Iulie 1937.

Direcțiunea Internatului școlilor secund. rom. unite de fete, Blaj

A p e l u l

Bibliotecii Universității din Cluj către posesorii de cărți, reviste și ziare

Direcțiunea Bibliotecii Universitare din Cluj adresează un călduros apel către toți posesorii de tipărituri românești să-și stea în ajutor ca să-și completeze colecțiile de cărți și periodice românești tipărite înainte de anul 1924. Completarea aceasta este cu deosebire necesară pentru tipăriturile ardelenice din perioada de timp menționată, deoarece Biblioteca Universității din Cluj, fiind principala Bibliotecă a Ardealului, ar fi de dorit ca, măcar în colecția ei, să se găsească tot ce s'a tipărit românește, în cursul vremii, pe teritoriul Ardealului și al Ungariei de dinainte de război.

De aceea apelul Bibliotecii se adresează în rândul întâi colecționarilor de astfel de tipărituri, fie cărți sau broșuri fie publicații periodice (ziare, reviste, anuare, etc.) și anume nu numai volume sau ani compleți, ci chiar și numere (fascicule), singurate. O colecție particulară, oricât de bine îngrijită, se poate irosi cu vremea sau se poate împărți, între mai mulți moștenitori. Locul cel mai sigur de conservare a tipăriturilor de tot felul rămâne tot o Bibliotecă mare de felul celei din Cluj. Pe de altă parte, asemenea Bibliotecii fiind publice, colecțiile lor pot fi consultate în fiecare moment de cercetătorii trecutului românesc. Acești cercetători vor avea deci la dispoziție, în urma completării colecțiilor pe care dorește să o facă Biblioteca Universității din Cluj, atât astăzi cât și în viitor, toate tipăriturile ardelenice, bine îngrijite și ușor de consultat.

Iată de ce Direcțiunea Bibliotecii Universitare din Cluj se adresează tuturor iubitorilor de carte românească să-și stea în ajutor ca să-și completeze colecțiile. Biblioteca din Cluj primește cu plăcere orice donație de această natură și cumpără bucuroși tot ce li-se oferă spre vânzare, din ceace lipsește colecțiilor ei actuale. Biblioteca își ia asupra ei cheltuielile avute cu expediția.

Publicație de licitație

În ziua de 18 Iulie 1937, ora 2 după masă, Curatorul parohiei gr. cat. din Coc va ține licitație publică minuendă — în localul școlii primare — cu oferte închise, pentru darea în întreprindere a »Iconostasului« noii Biserici greco-catolice.

Cauțiunea de 10% se va depune în numerar sau efecte garantate de stat în valoarea lor de curs; după valoarea Decizului de 64.000 Lei. După deschiderea ofertelor se va publica rezultatul și, dacă curatorul va afla cu cale, se va proceda la o licitație orală minuendă.

Planul, devizul, condițiunile generale și speciale aprobate de Preav. Ord. din Blaj, se pot vedea în fiecare zi la oficiul parohial.

Coc, la 5 Iulie 1937.

Pavel Moldovan
paroh

O casă

de vânzare în Blaj str. Mitropolitul Vancea Nr. 4.

Pentru informațiuni se adresa Dl. Iustin Hossu — Blaj.

1—5

Onor.

Prima Ardeleana S. A. de Asigurări Generale din Cluj, Agenția Principală,
Alba-Iulia

Subsemnata v. d. lui Romul Pop preot, din Aiud, prin aceasta exprim mulțumirea deplină, pentru lichidarea și achitarea promptă și nelătarziată a capitalului asigurat în suma de Lei 200.000 adică Două sute mii Lei, după polița de asigurare pe viață cu Nr. 16.508, contractată în anul 1929. — Repetând mulțumirea mea din nou, recomand cel mai călduros tuturoara onor. Societatea dvoastre.

Aiud, la 25 Iunie 1937.

ss. Sabina Pop născ. Maior
martori:

ss. Ioan Puscariu
ss. Frederic Göllner

AVIZ

S'a deschis un

Atelier de tâmplărie

pentru mobile și binale în Blaj, Str. Regele Ferdinand Nr. 44 (în curtea a II-a a caselor Dnei Silvia I. Pop-Negrutiu).

Să primesc comenzi de ori ce natură, aparținătoare acestei meserii:

Mobilier casnic, (dormitor, sufragerie, garsonieră, birou, băcătarie etc.), precum și binale la construcții noi. — De asemenea ori ce reparaturi, lustruiri, modificări etc., garantându-se executare promptă, solidă și rapidă.

Ioan Hauser

Maiestru tâmplar de mobile
și binale

1—3

Blaj, Str. Regele Ferdinand 44

CARTE NOUĂ DESPRE BLAJ

În ziua de 24 Iunie, când au venit la întâlnire toți școlarii Blajului aflători în viață, a apărut cartea cea mai nouă, intitulată:

EVOCĂRI

Cu icoane vechi și nouă
din viața Blajului

de
ALEX. LUPEANU-MELIN

TIPOGRAFIA SEMINARULUI

S'a tipărit numai în 1500 exemplare. Doritorii de-a o avea o pot cere dela Librăria Seminarului din Blaj, sau dela autor. Prețul 80 Lei.

Citiți și răspândiți

„UNIREA“